
OPERATION RIMFROST BYGGER, LIKSOM ANNAT POLISIÄRT ARBETE, PÅ VETENSKAPLIG GRUND

Ardavan Khoshnood

22 juli 2020

Aktuella Frågor, Sydsvenskan

<https://www.sydsvenskan.se/2020-07-23/operation-rimfrost-bygger-lik-som-annat-polisiart-arbete-pa-vetenskaplig-grund>

Nedladdat från: <http://www.ardavan.se>

”Operation Rimfrost bygger, liksom annat polisiärt arbete, på vetenskaplig grund.”

Den ekonomiska brottsligheten må vara högre i områden som Limhamn och Västra hamnen, men det är brott där polisen oftast inte behöver sätta in massiva razzior, skriver Ardavan Khoshnood, docent i akutsjukvård vid Lunds universitet och kriminolog.

Forskarna Ida Nafstad och Amin Parsa vid rättssociologiska institutionen på Lunds universitet anser att polisen har ett rasistiskt arbetssätt och borde nedmonteras (Aktuella frågor 18/7).

Inte så överraskande har deras åsikter lett till starka reaktioner. Till exempel har justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S) på Twitter kallat texten för ”årets mest verklighetsfrånvända debattinlägg”. Reaktionerna är begripliga.

Ett grundläggande problem är de två rättssociologernas brist på förståelse för det polisiära arbetet, inklusive underrättelseanalys och nätverksanalys. Det är därför som de inte förstår hur operation Rimfrost fungerar. Förhoppningsvis är det också därför de påstår att skjutningarna har ökat i Malmö trots denna polisinsats. Alternativet är att de medvetet ljugar och vilseleder, vilket jag inte vill tro.

Operation Rimfrost har varit bra för Malmö och väldigt framgångsrik. Insatsen har bidragit till en tydlig minskning av det skjutvapenrelaterade våldet i staden.

Statistik från polisen visar att skjutningarna har ökat nationellt, men inte i Malmö. Det är detta som Ida Nafstad och Amin Parsa inte har noterat. Under de sju första månaderna 2020 har det inträffat sex skjutningar i Malmö, varav två dödsskjutningar. Det är betydligt färre än tidigare år.

Sverige har det senaste decenniet bevittnat en omfattande ökning av skjutningar, dödsskjutningar och explosioner. Kriminologen Joakim Sturup kunde tillsammans med tre kolleger i en studie förra året visa att inget annat land i Västeuropa har så många ungdomar (15–29 år) som är inblandade i skjutningar och dödsskjutningar som Sverige.

En studie som jag själv gjorde 2019 visar att Sverige under 2017 hade närmare sju gånger fler dödsskjutningar än Finland och Danmark och 40 gånger fler dödsskjutningar än Norge. Läget i Sverige är således ytterst allvarligt.

I en artikel från 2018 kunde Joakim Sturup och flera av hans kollegor visa att risken för ytterligare skjutningar efter att det skjutits är kraftigt förhöjd inom de närmaste två veckorna och inom 100 meter från det område där den första incidenten ägde rum.

Flera studier visar att ett fåtal personer står för en stor del av den våldsbrottsligheten i ett samhälle.

Inom kriminologisk forskning, där även polisiärt arbete ingår, är det således klarlagt att fokus på person och plats är av stort vikt när det gäller att bekämpa den grovt organiserade våldsbrottsligheten. Det var utifrån detta som operation Rimfrost kom till.

Operationen bygger, liksom annat polisiärt arbete, på vetenskaplig grund. De många insatser som skett under Rimfrost, däribland en razzia i Rosengård, har baserats på noggrant underrättelsearbete och nätverksanalys. Platser och personer har kartlagts i enlighet med gängse kriminologiska och polisiära metoder. Därefter har det gjorts polisrazzior, det som Ida Nafstad och Amin Parsa i en aktivistisk anda kallar för ”militärliknande invasioner”.

Att razzior sker i utsatta områden och att kriminella med ett stort våldskapital har gripits har ingenting med rasism att göra. Att polisen inte gör sådana insatser hos Swedbanks chef eller i områden som Limhamn eller Västra hamnen hänger ihop med att kriminella som är en del av den grova organiserade brottsligheten inte bor där. De rör sig i främst i de områden som av polisen benämns som ”utsatta områden”.

Den ekonomiska brottsligheten må vara högre i områden som Limhamn och Västra hamnen, men det är brott där polisen oftast inte behöver sätta in massiva razzior. Ekonomiskt fiffel påverkar inte heller människors säkerhet på samma sätt som skjutningar på öppen gata.

Den svenska polisen vilar på en demokratisk grund och verkar inom ramen för den svenska lagstiftningen. Genom åren har Polismyndigheten och enskilda poliser självfallet gjort misstag. Ingen är felfri. Men det finns inga bevis eller ens indikationer på att hela Sveriges polismyndighet sysslar med strukturell rasism. Tvärtom har polisen, till skillnad från vad Ida Nafstad och Amin Parsa låter påskina, ett stort förtroende hos allmänheten. Av de som deltog i 2019 års SOM-undersökning säger sig 68 procent ha mycket eller ganska stort förtroende för polisen.

Att nedmontera polisen har således inget större stöd vare sig hos befolkningen eller i vetenskapen. Internationellt har nedmontering av polis och militär tvärtom tydligt visat hur samhällen då kan dras in i kaos.

Ardavan Khoshnood, docent i akutsjukvård vid Lunds universitet och kriminolog.